Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

13 noiembrie 2018 *

„Trimitere preliminară – Articolul 56 TFUE – Libera prestare a serviciilor – Restricții – Servicii în cadrul pieței interne – Directiva 2006/123/CE – Legislația muncii – Detașare a unor lucrători în vederea efectuării unor lucrări de construcții – Declarare a lucrătorilor – Păstrarea și traducerea fișelor de salariu – Sistarea plăților – Plata unei garanții de către destinatarul serviciilor – Garanție pentru o eventuală amendă aplicată prestatorului de servicii”

În cauza C-33/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bezirksgericht Bleiburg/Okrajno Sodišče Pliberk (Tribunalul Districtual din Bleiburg, Austria), prin decizia din 17 ianuarie 2017, primită de Curte la 23 ianuarie 2017, în procedura

Čepelnik d.o.o.

împotriva

Michael Vavti,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă, domnii A. Arabadjiev, M. Vilaras, E. Regan și doamna C. Toader, președinți de cameră, și domnii A. Rosas, E. Juhász, L. Bay Larsen (raportor), M. Safjan, D. Šváby, C. G. Fernlund și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 26 februarie 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Čepelnik d.o.o., de R. Grilc, de R. Vouk, de M. Škof și de M. Ranc, Rechtsanwälten, și de M. Erman, odvetnica;

– pentru guvernul austriac, de G. Hesse, în calitate de agent;

– pentru guvernul ceh, de M. Smolek, de J. Pavliš și de J. Vláčil, în calitate de agenți;

– pentru guvernul francez, de E. de Moustier și de R. Coesme, în calitate de agenți;

* Limbile de procedură: germana și slovena.

– pentru guvernul maghiar, de M. M. Tátrai, de M. Z. Fehér și de G. Koós, în calitate de agenți;

– pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;

– pentru guvernul sloven, de A. Grum, în calitate de agent;

– pentru guvernul slovac, de B. Ricziová, în calitate de agent;

– pentru Comisia Europeană, de M. Kellerbauer, de L. Malferrari și de M. Kocjan, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 8 mai 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 56 TFUE și a Directivei 2014/67/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind asigurarea respectării aplicării Directivei 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne („Regulamentul IMI”) (JO 2014, L 159, p. 11).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Čepelnik d.o.o., pe de o parte, și domnul Michael Vavti, pe de altă parte, în legătură cu plata unei sume de 5 000 de euro pe care Čepelnik d.o.o. îi pretinde de la acesta din urmă în executarea unui contract de antrepriză.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (7) și (14) ale Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (JO 2006, L 376, p. 36, Ediție specială, 13/vol. 58, p. 50) au următorul cuprins:

„(7) Prezenta directivă stabilește un cadru juridic general de care beneficiază o mare varietate de servicii, luând în considerare trăsăturile specifice ale fiecărui tip de activitate sau ale fiecărei profesii și sistemul acestora de reglementare. […] Este necesar să se prevadă o combinație echilibrată de măsuri care să includă armonizarea focalizată, cooperarea administrativă, dispoziția privind libertatea de a presta servicii și încurajarea elaborării unor coduri de conduită cu privire la anumite aspecte. Această coordonare a regimurilor legislative naționale ar trebui să asigure un grad înalt de integrare juridică comunitară și un nivel înalt de protecție a obiectivelor de interes general, în special protecția consumatorilor, care este vitală pentru stabilirea încrederii între statele membre. Prezenta directivă ia, de asemenea, în considerare alte obiective de interes general, inclusiv protecția mediului, siguranța publică și sănătatea publică, precum și necesitatea de a se conforma legislației muncii.

[…]

(14) Prezenta directivă nu afectează condițiile de angajare, inclusiv perioadele maxime de muncă și perioadele minime de odihnă, durata minimă a concediilor anuale remunerate, nivelul minim de salarizare, precum și sănătatea, siguranța și igiena la locul de muncă, pe care statele membre le

aplică în conformitate cu legislația comunitară; aceasta nu afectează nici relațiile între partenerii sociali, inclusiv dreptul de a negocia și de a încheia convenții colective, dreptul la grevă și la acțiuni sindicale în conformitate cu legislația națională și cu practicile naționale care respectă legislația comunitară, și nu se aplică nici serviciilor prestate de agențiile de ocupare temporară a forței de muncă. Prezenta directivă nu afectează legislația statelor membre referitoare la securitatea socială."

4 Articolul 1 alineatul (6) din această directivă prevede:

„Prezenta directivă nu afectează legislația muncii, adică nici una dintre dispozițiile legale sau contractuale cu privire la condițiile de angajare, condițiile de muncă, inclusiv sănătatea și siguranța la locul de muncă, și relațiile dintre angajatori și lucrători pe care statele membre le aplică în conformitate cu legislația națională, respectând legislația comunitară. Prezenta directivă nu afectează nici legislația în materie de securitate socială a statelor membre."

Dreptul austriac

5 Alineatele 3 și 8 ale articolului 7b din Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz (Legea de modificare a legii privind contractele de muncă, BGBl., 459/1993), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „AVRAG"), prevăd următoarele:

„3. Angajatorii în sensul alineatului 1 trebuie să declare angajarea lucrătorilor, care le sunt puși la dispoziție în Austria în scopul efectuării de lucrări în acest stat, cu cel târziu o săptămână înainte de începerea activității în cauză, la Biroul Central pentru Controlul Angajării Ilegale […]

[…]

8. Orice persoană care, în calitate de angajator în sensul alineatului 1

1. nu depune sau nu depune la timp ori în mod complet, cu încălcarea alineatului 3, declarația inițială sau declarația referitoare la modificările ulterioare (declarația de modificare) […]

[…]

comite o contravenție și trebuie să fie sancționată de autoritatea administrativă regională pentru fiecare lucrător în cauză cu o amendă […]"

6 Articolul 7i alineatul 4 din AVRAG are următorul conținut:

„Orice persoană care

1. în calitate de angajator în sensul articolului 7, al articolului 7a alineatul 1 sau al articolului 7b alineatele 1 și 9 nu pune la dispoziție documentele salariale cu încălcarea articolului 7d

[…]

comite o contravenție și trebuie să fie sancționată de autoritatea administrativă regională pentru fiecare lucrător în cauză cu o amendă […]"

7 Articolul 7m din AVRAG prevede:

„1. În caz de suspiciune rezonabilă privind o contravenție în sensul articolului 7b alineatul 8, al articolului 7i sau al articolului 7k alineatul 4 și în ipoteza în care, ca urmare a anumitor circumstanțe, trebuie să se prezume că urmărirea penală sau executarea sancțiunilor va fi imposibilă sau considerabil mai dificilă pentru motive care țin de persoana angajatorului (contractantul) sau de societatea care pune la dispoziție forță de muncă, organele autorității fiscale, în contextul investigațiilor efectuate în temeiul articolului 7f, precum și Biroul pentru Concedii Plătite și Concedieri ale Lucrătorilor în Construcții pot impune în scris beneficiarului sau, în caz de punere la dispoziție a forței de muncă, angajatorului să nu plătească prețul lucrării încă datorat sau remunerația încă datorată pentru punerea la dispoziție a forței de muncă sau o parte din această sumă (sistarea plăților). […]

[…]

3. În caz de suspiciune rezonabilă privind o contravenție în sensul articolului 7b alineatul 8, al articolului 7i sau al articolului 7k alineatul 4 și în ipoteza în care, ca urmare a anumitor circumstanțe, trebuie să se prezume că urmărirea penală sau executarea sancțiunilor va fi imposibilă sau considerabil mai dificilă pentru motive care țin de persoana angajatorului (contractantul) sau de societatea care pune la dispoziție forță de muncă, autoritatea administrativă regională poate impune, printr-o decizie, beneficiarului sau, în caz de punere la dispoziție a forței de muncă, angajatorului să plătească prețul lucrării încă datorat sau remunerația încă datorată pentru punerea la dispoziție sau o parte a acestei sume, cu titlu de garanție, într-un termen rezonabil […]

[…]

5. Plata efectuată în temeiul alineatului 3 are ca efect descărcarea clientului sau a angajatorului de datoria sa față de contractant sau față de societatea care pune la dispoziție forță de muncă.

[…]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

8 Čepelnik este o societate cu răspundere limitată cu sediul în Slovenia.

9 Această societate a încheiat cu domnul Vavti un contract de antrepriză pentru realizarea unor lucrări de construcții în casa acestuia din urmă, situată în Austria, în valoare totală de 12 200 de euro.

10 Părțile au stabilit un avans de 7 000 de euro care a fost plătit de domnul Vavti.

11 La 16 martie 2016, Finanzpolizei/Finančna policija (Poliția Financiară, Austria) a efectuat un control pe șantier și a constatat, pe de o parte, că angajarea a doi lucrători detașați pe șantierul respectiv nu a fost declarată de Čepelnik la organismul național competent, cu încălcarea articolului 7b alineatul 8 punctul 1 din AVRAG coroborat cu articolul 7b alineatul 3 din AVRAG, și, pe de altă parte, că societatea menționată nu deținea fișe de salariu în limba germană pentru patru lucrători detașați, cu încălcarea articolului 7i alineatul 4 punctul 1 din AVRAG coroborat cu articolul 7d alineatul 1 prima și a doua teză din AVRAG.

12 Ca urmare a acestei constatări, Poliția Financiară a impus domnului Vavti sistarea plăților pentru lucrarea în cauză. În plus, aceasta a solicitat Bezirkshauptmannschaft Völkermarkt/Okrajno glavarstvo Velikovec (Autoritatea Administrativă a Districtului Völkermarkt, Austria) să dispună constituirea de către domnul Vavti a unei garanții în cuantum echivalent cu prețul lucrării încă datorat, și anume 5 200 de euro.

13 La 17 martie 2016, Autoritatea Administrativă a Districtului Völkermarkt a admis această cerere și a impus domnului Vavti plata unei garanții de 5 200 de euro, cu titlu de garanție pentru eventuala amendă care ar putea fi aplicată societății Čepelnik în cadrul unei proceduri ulterioare. Domnul Vavti nu a introdus recurs împotriva acestei decizii și a efectuat plata acestei garanții la 20 aprilie 2016.

14 Prin hotărârile din 11 octombrie 2016 și din 12 octombrie 2016, Čepelnik a fost obligată la plata unor amenzi de 1 000 de euro și, respectiv, de 8 000 de euro pentru săvârșirea a două contravenții constatate de Poliția Financiară în cadrul controlului din 16 martie 2016. La 2 noiembrie 2016, Čepelnik a formulat căi de atac împotriva acestor hotărâri. Căile de atac respective erau pendinte la data deciziei de trimitere.

15 După finalizarea lucrărilor, Čepelnik a solicitat domnului Vavti plata unei sume de 5 000 de euro. Întrucât acesta din urmă nu a efectuat plata sumei respective, Čepelnik a sesizat instanța de trimitere.

16 În fața instanței de trimitere, domnul Vavti a arătat că, întrucât a plătit o garanție de 5 200 de euro Autorității Administrative a Districtului Völkermarkt, nu mai datora această sumă societății Čepelnik. Astfel, în conformitate cu reglementarea austriacă aplicabilă, plata acestei garanții ar fi avut un efect liberatoriu.

17 În acest context, Bezirksgericht Bleiburg/Okrajno Sodišče Pliberk (Tribunalul Districtual din Bleiburg, Austria) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 56 TFUE și [Directiva 2014/67] trebuie interpretate în sensul că interzic unui stat membru să impună beneficiarului național sistarea plății și depunerea unei garanții în cuantumul contraprestației încă datorate, dacă sistarea plății și depunerea garanției servesc doar asigurării plății unei eventuale amenzi, care ar putea fi aplicată prestatorului de servicii cu sediul în alt stat membru doar în cadrul unei proceduri separate?

2) În cazul unui răspuns negativ la această întrebare:
   a) Articolul 56 TFUE și [Directiva 2014/67] trebuie interpretate în sensul că interzic unui stat membru să impună beneficiarului național sistarea plății și depunerea unei garanții în cuantumul contraprestației încă datorate, dacă prestatorul de servicii cu sediul în alt stat membru, împotriva căruia trebuie aplicată o amendă, nu dispune de o cale de atac împotriva deciziei de stabilire a garanției, în procedura de stabilire a garanției, iar contestația formulată de beneficiarul național împotriva deciziei nu are efect suspensiv?
   b) Articolul 56 TFUE și Directiva [2014/67] trebuie interpretate în sensul că interzic unui stat membru să impună beneficiarului național sistarea plății și depunerea unei garanții în cuantumul contraprestației încă datorate pentru singurul motiv că prestatorul de servicii are sediul într-un alt stat membru al Uniunii?
   c) Articolul 56 TFUE și Directiva [2014/67] trebuie interpretate în sensul că interzic unui stat membru să impună beneficiarului național sistarea plății și depunerea unei garanții în cuantumul contraprestației încă datorate, în condițiile în care contraprestația datorată nu este încă exigibilă, iar cuantumul final al acesteia nu este încă definit, având în vedere cererile reconvenționale și drepturile de retenție?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitate

18 Guvernul austriac susține, cu titlu introductiv, că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă pentru motivul că răspunsul Curții la întrebările preliminare nu ar fi necesar pentru ca instanța de trimitere să poată să își pronunțe hotărârea în cauza principală.

19 El arată, în această privință, că întrebările preliminare se referă la o procedură administrativă în cadrul căreia beneficiarului unei lucrări i se impun sistarea plăților și plata unei garanții, în condițiile în care instanța de trimitere este sesizată numai cu acțiunea civilă privind prețul lucrării încă datorat ca urmare a plății unei astfel de garanții. Or, în cadrul acestei din urmă proceduri, instanța de trimitere ar trebui să se limiteze la luarea în considerare a efectului liberatoriu pentru beneficiarul în cauză al plății garanției care i-a fost impusă, fără a putea să modifice sau să anuleze decizia privind impunerea acestei garanții. O astfel de decizie ar putea fi contestată numai în cadrul unei proceduri administrative distincte.

20 În această privință, trebuie amintit că, în cadrul cooperării dintre Curte și instanțele naționale, instituită la articolul 267 TFUE, numai instanța națională sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (Hotărârea din 5 iunie 2018, Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein, C-210/16, EU:C:2018:388, punctul 47 și jurisprudența citată).

21 Rezultă că întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub propria răspundere și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de pertinență. Respingerea de către Curte a unei cereri adresate de o instanță națională este posibilă numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punctul 20 și jurisprudența citată).

22 În speță, din decizia de trimitere reiese că litigiul principal este strâns legat de efectele măsurilor care fac obiectul întrebărilor preliminare, întrucât răspunsul la problema compatibilității acestor măsuri cu dreptul Uniunii ar putea avea un impact asupra soluționării litigiului respectiv. Astfel, instanța de trimitere precizează că domnul Vavti și-a motivat refuzul, aflat la originea litigiului menționat, de a plăti societății Čepelnik suma de 5 000 de euro corespunzătoare cuantumului încă neplătit pentru lucrarea în cauză prin faptul că, în temeiul articolului 7m alineatul 5 din AVRAG, plata garanției de 5 200 de euro care îi fusese impusă în temeiul articolului 7m alineatul 3 din aceeași lege avusese efectul de a-l elibera de datoria sa față de Čepelnik.

23 În aceste condiții, nu se poate considera că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal.

24 În plus, având în vedere că argumentația guvernului austriac referitoare la inadmisibilitatea trimiterii preliminare este în parte fondată pe faptul că dreptul național nu ar autoriza instanța de trimitere să adopte, în cadrul litigiului principal, o decizie referitoare la amenzile aplicate societății Čepelnik, trebuie amintit că, în măsura în care, în cadrul unei proceduri prevăzute la articolul 267 TFUE, este numai de competența acestei instanțe să interpreteze dreptul național (Hotărârea din 16 iunie 2015, Gauweiler și alții, C-62/14, EU:C:2015:400, punctul 28), această argumentație nu poate fi suficientă pentru a răsturna prezumția de pertinență menționată la punctul 21 din prezenta hotărâre.

25 Din cele de mai sus rezultă că cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la fond

26 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 56 TFUE și Directiva 2014/67 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, potrivit căreia autoritățile competente pot să impună unui beneficiar stabilit în acest stat membru să sisteze plățile către cocontractantul său stabilit într-un alt stat membru sau chiar să plătească o garanție într-un cuantum echivalent cu prețul lucrării încă neplătit, pentru a garanta plata eventualei amenzi care ar putea fi aplicată acestui cocontractant în cazul unei încălcări dovedite a legislației muncii din primul stat membru.

Observații introductive

27 Trebuie arătat de la bun început că, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 41 din concluzii, din observațiile prezentate Curții se poate deduce că Directiva 2014/67, al cărei termen de transpunere a expirat, în conformitate cu articolul 23 din aceasta, la 18 iunie 2016, a fost transpusă în dreptul austriac printr-o lege adoptată în luna iunie a anului 2016, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017. Or, întrucât faptele din litigiul principal au avut loc în luna martie a anului 2016, Directiva 2014/67 nu le este aplicabilă acestora și, prin urmare, nu este necesar să se răspundă la întrebările preliminare în măsura în care ele se referă la directiva menționată (a se vedea prin analogie Hotărârea din 3 decembrie 2014, De Clercq și alții, C-315/13, EU:C:2014:2408, punctele 49-51).

28 Pe de altă parte, mai multe părți interesate care au prezentat observații în fața Curții au susținut că aceasta ar trebui să își întemeieze răspunsul la întrebările preliminare și pe Directiva 2006/123.

29 În această privință, este necesar să se arate că, potrivit articolului 1 alineatul (6) din directiva menționată, aceasta „nu afectează legislația muncii”.

30 În conformitate cu aceeași dispoziție, noțiunea „legislația muncii”, în sensul directivei menționate, include dispozițiile legale sau contractuale cu privire la condițiile de angajare, condițiile de muncă, inclusiv sănătatea și siguranța la locul de muncă, și relațiile dintre angajatori și lucrători pe care statele membre le aplică în conformitate cu legislația națională, respectând legislația Uniunii.

31 Articolul 1 alineatul (6) din Directiva 2006/123, interpretat în lumina considerentului (14) al acestei directive, definește astfel în sens larg noțiunea „legislația muncii”.

32 Această dispoziție nu instituie nicio distincție între, pe de o parte, normele de fond în materia legislației muncii și, pe de altă parte, normele referitoare la măsurile prevăzute pentru a asigura respectarea acestor norme de fond și cele care vizează asigurarea efectivității sancțiunilor aplicate în caz de nerespectare a acestor norme.

33 Trebuie de asemenea să se arate că, astfel cum reiese din considerentul (7) al directivei menționate, prin adoptarea acesteia legiuitorul Uniunii a urmărit să asigure respectarea unui echilibru între, pe de o parte, obiectivul eliminării obstacolelor din calea libertății de stabilire a prestatorilor, precum și din calea liberei circulații a serviciilor și, pe de altă parte, cerința asigurării unui nivel înalt de protecție a obiectivelor de interes general, în special necesitatea de a se conforma legislației muncii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 11 iulie 2013, Femarbel, C-57/12, EU:C:2013:517, punctul 39).

34 Or, instituirea, prin intermediul unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, a unor măsuri disuasive în scopul asigurării respectării normelor de fond în materia legislației muncii și a normelor care vizează asigurarea efectivității sancțiunilor impuse în caz de nerespectare a acestor norme de fond contribuie la asigurarea unui nivel înalt de protecție a obiectivului de interes general constituit de necesitatea de a se conforma legislației muncii.

35 Rezultă că noțiunea „legislația muncii” în sensul articolului 1 alineatul (6) din Directiva 2006/123 include o astfel de reglementare națională.

36 Având în vedere cele ce precedă, trebuie să se concluzioneze că Directiva 2006/123 nu este aplicabilă unor măsuri precum cele prevăzute de reglementarea națională în discuție în litigiul principal, cu precizarea că din însuși modul de redactare a articolului 1 alineatul (6) rezultă că această concluzie nu exclude verificarea aspectului dacă o asemenea reglementare este conformă cu dreptul Uniunii, în special cu articolul 56 TFUE, vizat de întrebările adresate de instanța de trimitere.

Cu privire la restricția privind libera prestare a serviciilor

37 De la început trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, trebuie considerate restricții privind libera prestare a serviciilor toate măsurile care interzic, îngreunează sau fac mai puțin atractivă exercitarea acestei libertăți (Hotărârea din 4 mai 2017, Vanderborght, C-339/15, EU:C:2017:335, punctul 61 și jurisprudența citată).

38 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 56 TFUE conferă drepturi nu numai prestatorului de servicii însuși, ci și destinatarului respectivelor servicii (Hotărârea din 18 octombrie 2012, X, C-498/10, EU:C:2012:635, punctul 23, precum și Hotărârea din 3 decembrie 2014, De Clercq și alții, C-315/13, EU:C:2014:2408, punctul 52).

39 Or, trebuie să se considere că măsuri precum cele în discuție în litigiul principal, care impun unui beneficiar să sisteze plățile datorate cocontractantului său și să plătească o garanție în cuantum echivalent cu prețul lucrării încă datorat în cazul unei suspiciuni rezonabile referitoare la săvârșirea de către prestatorul de servicii a unei contravenții la legislația națională a muncii, sunt de natură să descurajeze atât beneficiarii din statul membru în cauză să recurgă la prestatori de servicii stabiliți într-un alt stat membru, cât și pe aceștia din urmă să își ofere serviciile celor dintâi.

40 Astfel, după cum a arătat avocatul general la punctele 37 și 38 din concluzii, asemenea măsuri sunt susceptibile în special, pe de o parte, să anticipeze momentul în care respectivul destinatar al serviciilor este obligat să plătească cuantumul lucrării încă datorat și să îl priveze astfel de posibilitatea de a păstra, așa cum prevede în mod normal reglementarea națională aplicabilă, o parte din acest cuantum cu titlu de compensație în caz de realizare defectuoasă sau de finalizare cu întârziere a lucrărilor. Pe de altă parte, aceleași măsuri sunt de natură să îi priveze pe prestatorii de servicii stabiliți în alte state membre de dreptul de a pretinde de la clienții lor austrieci plata cuantumului încă neplătit pentru lucrarea în cauză și să îi expună astfel unui risc de întârziere a plăților.

41 În consecință, trebuie să se considere că măsuri precum cele prevăzute de reglementarea națională în discuție în litigiul principal implică o restricție privind libera prestare a serviciilor.

Cu privire la justificarea restricției privind libera prestare a serviciilor

42 Rezultă dintr-o jurisprudență consacrată a Curții că măsurile naționale susceptibile să îngreuneze sau să facă mai puțin atractivă exercitarea libertăților fundamentale garantate de Tratatul FUE pot fi totuși admise, cu condiția ca acestea să urmărească un obiectiv de interes general, să fie de natură să asigure realizarea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia (Hotărârea din 18 mai 2017, Lahorgue, C-99/16, EU:C:2017:391, punctul 31 și jurisprudența citată).

43 În speță, guvernul austriac consideră că restricția privind libera prestare a serviciilor în discuție în litigiul principal este justificată de obiectivele de protecție socială a lucrătorilor, precum și de combatere a fraudei, în special sociale, și de prevenire a abuzurilor.

44 Este necesar să se observe, în această privință, că protecția socială a lucrătorilor, precum și combaterea fraudei, în special sociale, și prevenirea abuzurilor sunt obiective care figurează printre motivele imperative de interes general care pot să justifice o restricție privind libera prestare a serviciilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2012, Comisia/Belgia, C-577/10, EU:C:2012:814, punctul 45, precum și Hotărârea din 3 decembrie 2014, De Clercq și alții, C-315/13, EU:C:2014:2408, punctul 65 și jurisprudența citată).

45 Măsuri precum cele prevăzute de reglementarea națională în discuție în litigiul principal, care vizează printre altele să asigure efectivitatea sancțiunilor care ar putea fi impuse prestatorului de servicii în cazul încălcării legislației muncii, pot fi considerate apte să garanteze realizarea unor asemenea obiective.

46 În ceea ce privește proporționalitatea unei asemenea reglementări în raport cu obiectivele menționate, trebuie să se arate mai întâi că aceasta prevede posibilitatea autorităților competente de a impune beneficiarului să sisteze plățile către prestatorul de servicii, precum și plata unei garanții egale cu valoarea lucrării încă neplătite pe baza existenței unei „suspiciuni rezonabile de săvârșire a unei contravenții” la legislația națională a muncii. Prin urmare, această reglementare permite adoptarea unor asemenea măsuri chiar înainte ca autoritatea competentă să fi constatat o contravenție care ar dezvălui o fraudă, în special socială, un abuz sau o practică de natură să afecteze protecția lucrătorilor.

47 În continuare, aceeași reglementare nu prevede că prestatorul de servicii în privința căruia există o astfel de suspiciune rezonabilă poate, înainte de adoptarea măsurilor respective, să își prezinte observațiile cu privire la faptele care îi sunt imputate.

48 În sfârșit, trebuie să se arate că cuantumul garanției care poate fi impusă respectivului destinatar al serviciilor corespunde, potrivit reglementării naționale în discuție în litigiul principal, cuantumului încă neplătit pentru lucrare la momentul adoptării acestei măsuri. Întrucât cuantumul garanției respective poate fi astfel stabilit de autoritățile competente fără a ține seama de posibilele deficiențe de construcție sau de alte deficiențe ale prestatorului de servicii în executarea contractului de antrepriză, acesta ar putea depăși, eventual într-o măsură considerabilă, cuantumul pe care ar trebui să îl plătească în mod normal beneficiarul în cauză la încheierea lucrărilor.

49 Pentru fiecare dintre motivele prezentate la cele trei puncte precedente, trebuie să se considere că o reglementare națională precum cea în discuție în litigiul principală depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor de protecție a lucrătorilor, precum și de combatere a fraudei, în special sociale, și de prevenire a abuzurilor.

50 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 56 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, potrivit căreia autoritățile competente pot să impună unui beneficiar stabilit în acest stat membru să sisteze plățile către cocontractantul său stabilit într-un alt stat membru sau chiar să plătească o garanție într-un cuantum echivalent cu prețul lucrării încă neplătit, pentru a garanta plata eventualei amenzi care ar putea fi aplicată acestui cocontractant în cazul unei încălcări dovedite a legislației muncii din primul stat membru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

51 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolul 56 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, potrivit căreia autoritățile competente pot să impună unui beneficiar stabilit în acest stat membru să sisteze plățile către cocontractantul său stabilit într-un alt stat membru sau chiar să plătească o garanție într-un cuantum echivalent cu prețul lucrării încă neplătit, pentru a garanta plata eventualei amenzi care ar putea fi aplicată acestui cocontractant în cazul unei încălcări dovedite a legislației muncii din primul stat membru.

Semnături